

---

SCHELLEN VAN SEPIA ORBIGNYANA FERUSSAC, 1826 EN SEPIA  
ELEGANS (D'ORBIGNY, 1826).

---

R. GOETHAELS

Op 25 januari 1986 was de vloedlijn aan de Halve Maan te Oostende bijzonder interessant. Ze lag bezaaid met allerlei wieren waaronder : Riemwier *Himantalia elongata* (L.), Hauwwier *Halidrys siliquosa* (L.), Blaaswier *Fucus vesiculosus* L., Knotswier *Ascophyllum nodosum* (L.) en Japans bessenwier *Sargassum muticum* (Yendo). Ook waren opvallend veel eikapsels aangespoeld : 5 van de Hondshaai *Scyliorhinus canicula* (L.), 1 van de Stekelrog *Raja clavata* L. en 1 van de Blonde rog *Raja brachyura* Lafont. De Eendemossels *Lepas anatifera* L. en *Lepas pectinata* Spengler waren ook vertegenwoordigd in de vloedlijn. Maar de interessantste vondsten waren volgens mij toch de roze inktvisschelpjes van *Sepia orbignyana* Férussac die in groten getale voorkwamen.

Tussen de schellen van de Gewone zeekat *Sepia officinalis* L. merkte ik enkele rugschilden op die een rozige kleur hadden : namelijk de schellen van *Sepia orbignyana* Férussac. Ik verzamelde + 25 exemplaren, waarvan er 7 compleet waren -bij de meeste was het rostrum, d.i. de schuin afstaande spijkervormige punt aan het onderende van de schelp, afgebroken. Het grootste exemplaar mat 100 X 32 mm (Lacourt & Huwae (1981) geven als afmeting voor *S. orbignyana* Férussac 100 X 30). De andere waren kleiner. *S. orbignyana* Férussac komt waarschijnlijk niet levend voor in de Noordzee, maar schellen zijn soms wel te vinden op onze stranden. Als de schilden aanspoelen (vooral in het najaar) vinden we meestal meerdere exemplaren.

Die keer was niet de eerste maal dat ik *S. orbignyana* Férussac vond. Reeds in september 1985 was er een kleine invasie (een 10-tal exemplaren). Toen ik de schellen van januari vergeleek met die van september, merkte ik een schildje op dat er opvallend anders uitzag : het had dezelfde roze kleur, maar met langs de rand een gelig periostracum en een smalle stevige zoom, de achterzijde was naar binnen gebogen, dorsaal was er een rechtopstaande kam. Dit exemplaar determineerde ik als *Sepia elegans* (d'Orbigny). Guido Rappé bevestigde dit. Het schelpje was ook veel kleiner : 56 X 16 (Lacourt & Huwae (1981) geven "tot 70 mm maar meestal kleiner" op). Kenmerkend voor *S. elegans*

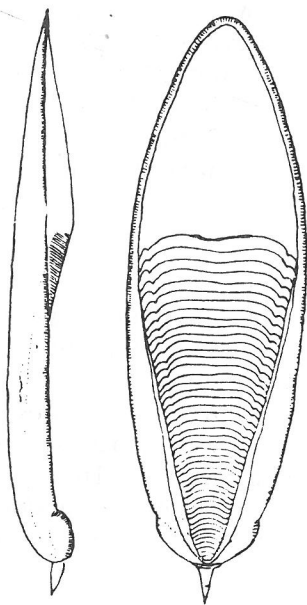
(d'Orbigny) is een torenvormig chitoneus kapje, maar dit kapje ontbreekt echter meestal bij aangespoelde schelpen (ook bij het ex. dat ik vond). *S. elegans* (d'Orbigny) wordt niet regelmatig aan onze kusten gevonden. Toch ontdekte ik in het Vogelasiel van Oostende nog een exemplaar van deze soort (Westende, VII-1983) dat echter verkeerd gedetermineerd was. Ook fragmenten die ik in september en januari vond zouden afkomstig kunnen zijn van *S. elegans* (d'Orbigny), maar dat ben ik echter niet helemaal zeker.

Misschien komen *S. orbignyana* Férussac en *S. elegans* (d'Orbigny) toch regelmatig voor aan onze kust, maar zien wij deze schilden over het hoofd.

### Literatuur.

Lacourt, A.W. & P.H.M. Huwae, 1981. De inktvissen (Cephalopoda) van de Nederlandse kust.- Wet. Meded. K.N.N.V., 145 : 1-32.

Lobelialaan, 5  
8400 Oostende



*Sepia orbignyana* Férussac  
(uit Lacourt & Huwae, 1981)